

2. BAKARA (Benlikler)

2007-07-22 16:57:24

Sırrını insanla gösteren El İlah adına,

1. Elif. Lam. Mim.

(Birlik. Âlem. İnsan.)

2. İşte bunlardır gerçekliğinde şüphe olmayan büyük kitabın aslı! O, kötülükten sakınmak isteyen iyiler için bir yol göstericidir.

3. Onlar ki dirilişin gelecekte saklı olduğunu bilir, El İlah'ı anar ve kendilerine verdiğimiz mallardan El İlah yolunda harcarlar.

4. Yine onlar, sana indirileni de, senden önce indirilenleri de yakinen bilirler ve ölenlerin dirileceğinden asla şüpheleri yoktur.

5. İşte onlar önceki iyileri dinleyip bilgilenmişlerdir ve kurtuluşa erenler de ancak onlardır.

6. Gerçek şu ki, duyuları taş kesilmiş zalimleri uyarsan da uyarmasan da birdir, dinlemezler.

7. Sanki El İlah kalplerini ve kulaklarını mühürlemiş, sanki gözlerini perdelemiştir ve onları büyük bir azap bekliyor.

8. İnsanlardan bazıları var ki, El İlah'ı ve dirilişi bilmedikleri halde, inanıyoruz derler.

9. Akılları sıra El İlah'ı ve insanları aldatacaklar, halbuki ancak kendi kendilerini aldatıyorlar da farkında bile değiller.

10. İçlerinde hastalık vardır ve El İlah onların hastalığını arttırmıştır. Yalan söyledikleri için acı bir azapla karşılaşacaklar.

11. Onlara, yeryüzünde karışıklık çıkarmayın denildiği zaman; Biz insanlara dinlerini öğretmek için uğraşıyoruz, derler.

12. Şunu bilin ki, onlar dinin bütünlüğünü bozan bölücülerdir, lakin bundan haberleri bile yok.

13. Bazıları da var ki, herkesin iman ettiği gibi siz de iman etsenize denildiği vakit; Ahmaklar gibi bilmediğimiz şeylere mi iman edelim, derler. Bilin ki asıl ahmak kendileri de farkında bile değiller.

(Kuran iman konusuna ilk defa bu ayetle giriyor ve şimdi insanlığın tartıştığı iman

kavramını çalışacağız. Yukarıdaki ayetlerde beş türlü iman görüyorum. Bunlardan ilki 3, 4 ve 5. ayetlerde anlatıldığı üzere peygamberler ve onların aktardığı doğru bilgiyi anlayanlar, ikincisi 6 ve 7. ayetlerde anlatıldığı gibi bilgi veya inançla ilgisi olmayan duygusuz zalimler, üçüncüsü 8 ve 12. ayetler arasında dindar geçinen ikiyüzlü sahtekarlar, dördüncüsü 13. ayette akılları yetmediği için sadece söylenene inanmakla kalan ahmaklar, beşincisi ise yine 13. ayette ahmakların ahmaklığını fark ettiği halde gerçeği kendi bildiğinden ibaret zanneden cin fikirli akıllılardır. Kuran'ın tasnif ettiği iman konusunda ve tam bu noktada eklemek istediğim tek bir şey var. Ahmaklık değerli bir iman mertebesidir. Hatta öyle ki, saflıkla yıkanmış bir ahmaklığın şöhretle kirlenmiş bir evliyalıktan bile daha değerli olduğunu düşünüyorum. Söz ettiğimiz bu ahmaklardan birinin cennetteki ahmaklığını ve El İlah'ın ince nüktesini seyretmek isteyenler saffat suresinin 40 - 57 ayetlerini okuyabilirler.)

14. Bu yalancılar diğer insanlara biz de sizin gibi inanıyoruz der, kendi yoldaşlarıyla baş başa kaldıklarında ise, boşverin biz onlarla sadece dalga geçiyoruz diye itiraf ederler.

(Bilenlerin ve ahmakların yalancılıktan muaf olmaları gerektiğine göre burada söz edilen kimseler; zalimler, ikiyüzlü sahtekarlar ve cin fikirli akıllılar olmalıdır.)

15. Gerçekte El İlah onları aldatmaktadır. Onlara yalanları için fırsat vermiştir ve bu yüzden ömürleri boyunca boşuna yaşarlar.

16. İşte onlar, doğruya karşılık yanlışı satın alanlardır. Ancak onlar bu alış veriştikten kârlı çıkmamış ve doğru yolu bulamamışlardır.

17. Bu yalancıların hâli karanlık bir gecede ateş yakan kimsenin hâli gibidir ki, ateşin etrafı aydınlattığı kadar ve belli bir süre görürler. El İlah ateşlerini söndürürince de karanlıklar içinde kalır, hiçbir şey göremezler.

18. Onlar sağır, dilsiz ve kördürler. Bu nedenle geri de dönemezler.

19. Başka bir ifadeyle onların hâli, koyu karanlıklar içinde yıldırımlarla çatırdayan sağanak bir yağmura tutulan kimsenin hâli gibidir. Ölüm korkusuyla kulaklarını tıkırlar da, El İlah'ın kendilerini çepeçevre kuşatmış olduğundan haberleri yoktur.

20. Şimşek aydınlattığı sürece birkaç adım atar, karanlık çökünce de oldukları yerde kalakalırlar. El İlah gözlerini kör, kulaklarını sağır edeydi elbette o kadarını bile görüp duyamazlardı. El İlah şüphesiz her şeye gücü yetendir.

21. Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan gerçek ilahınıza dönünüz. Umulur ki, belki böylelikle korunmuş olursunuz.

22. O ilah ki sizin için yeryüzünü döşedi, gökyüzünü tavan yaptı. Gökten indirdiği suyla sizi besleyecek çeşitli ürünler çıkardı. Artık bunu bile bile El İlah'a ortak koşmayın.

23. Eğer bunları El İlah'ın yaptığından şüpheniz varsa, haydi onun benzeri bir şey de siz yapın. Gücünüz yetmezse El İlah'tan gayri yardımcılarınızı da çağırın.

(Bu meydan okuma hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com Bilim ve din II, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

24. Eğer yapamazsanız, ki elbette yapamayacaksınız, taş kalpli insanlarla yanan cehennem ateşinden sakının. Çünkü o ateş zalimler ve yalancılar için hazırlanmıştır.

25. Ey Elçi, inanıp iyi işler yapanlara içinde her şeyin su gibi aktığı cennetler olduğunu müjdele! O cennetlerdeki meyvelerden yedikçe; Bunu dünyadayken de yemiştik, derler. Evet, bu nimetler dünyadakilere benzer olarak verilmiştir. Onlar için cennette tertemiz eşler de vardır ve onlar orada ebedi kalacaklar.

26. Şüphesiz El İlah gerçeği açıklamak için sivrisineği, hâttâ daha da küçüğünü misal vermekten çekinmez. Bilenler, böyle misallerin El İlah'ın bir gerçeği olduğunu bilirler. Cahillerse; El İlah bu misalle ne anlatmak istiyor, der. El İlah onunla birçoğunu saptırır, birçoğunu da doğru yola yöneltir. El İlah bu misallerle ancak dönecekleri saptırır.

27. Onlar öyle döneceklerdir ki, söz verirler de sonra vazgeçerler. El İlah'ın saygı duymayı emrettiği şeylere sırt çevirir, yeryüzünde fitne fesat çıkarırlar. İşte onlar gerçekten zarara uğrayanlardır.

28. Ey düşüncesizler, size cansız varlıktan hayat veren El İlah'ı nasıl inkar edebiliyorsunuz? O sizi öldürecek, tekrar diriltecek ve hepiniz Ona döneceksiniz.

29. Yerde ne varsa hepsini sizin için O yarattı. Sonra kendi bildiğince göğe yöneldi ve onu yedi kat olarak yaratıp düzenledi. Şüphesiz O her şeyi hakkıyla bilendir.

(Yedi ve yedi kat gök hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / Cebrail'in kanatları, El fatiha ve Son Melami isimli bölümlere bakabilirsiniz.)

30. İşte o zaman Rabbin meleklerle; Ben dünyada, evrene benim adıma sahip çıkacak bir vekil yaratacağım demişti de onlar; Biz sana kulluk edip dururken yeryüzünde kan dökecek bir vekil mi yaratacaksın, demişlerdi. El İlah da onlara; Şüphesiz ben sizden iyi bilirim, demişti.

31. Sonra El İlah Âdem'e idrak verdi ve varlıktaki nesnelere tanıttı. Daha sonra da nesnelere meleklerle gösterip; Eğer vekilliğe kendinizi layık görüyorsanız şunların ne olduklarını söyler misiniz, dedi.

32. Melekler; Ne haddimize, bizim kendimizden başkası hakkında bir bilgimiz yoktur. Şüphesiz en güçlü olan ve her şeyi bilen ancak sensin, dediler.

33. Bunun üzerine El İlah; Ey Âdem onların ne olduklarını meleklerle anlat, dedi. Âdem onları anlatınca da; Ben sizin bilmediklerinizi bilirim, daha da ötesi gizli açık yapmakta olduğunuz her şeyi bilirim dememiş miydim, dedi.

34. Hani biz meleklerle; Âdem'e itaat edin demiştik de, iblis hariç hepsi itaat etmişti. O yüz çevirdi, büyüklük tasladı ve böylece emre karşı çıkanlardan oldu.

35. Hani biz; Ey Âdem! Sen ve eşin cennete yerleşin, istediğiniz her şeyden yiyin, ama şu ağaca yaklaşmayın. Eğer bu ağacın meyvesinden yerseniz, ikiniz de kendinize kötülük etmiş olursunuz, demiştik.

(Yasak ağaç Tevrat'ta bahçenin ortasındaki ağaç olarak geçer ve bu bahçenin insan, ağacın ise insanın üreme organı olduğu söylenir.)

36. Ama şeytan onları kandırıp ağacın meyvesinden yedirdi ve cennetten çıkardı. Bunun üzerine onlara; Zamanı bizce malum belli bir vakte kadar birbirinize düşman olarak doğacak ve yeryüzünde belli bir ömür yaşayacaksınız, dedik.

37. Derken Âdem varlıktan bir ilham aldı ve derhal tövbe etti. Çünkü El İlah tövbeleri kabul eden ve merhameti bol olandır.

38. Sonra yine dedik ki; Hepiniz aşağılık bir yaşamda doğacaksınız! Ama kime benden bir yardım gelir de tabi olursa, işte o kimseler korku ve üzüntü çekmeyecekler.

39. Ama buna inanmayanlara gelince; Onlar cehennemliktir ve orada ebedi kalacaklar.

40. Ey İnsanoğulları! Size verdiğim kıymeti hatırlayın ve vekilliğin gereğini yerine getirin ki, ben de size vaat ettiklerimi vereyim. Uyarılarımdan çekinin.

41. Eski bilgilerin doğruluğunu tasdik eden şu kitabı okuyup anlayın. Sakın onu anlamadan inkar edenlerden olmayın! Sözlerimin gerçekliğini az bir karşılığa satmayın, benden korkun.

42. Doğruyla yanlış bile bile karıştırmayın, gerçeği gizlemeyin.

43. El İlah'ı hakkıyla anın, zekatı hakkıyla verin, bu gerçeğe teslim olanlarla birlikte siz de teslim olun.

44. Ey kitap sahipleri! Okuduğunuz ayetlerle insanlara vaaz verir de kendinizi unutur musunuz, aklınızı kullanmıyor musunuz?

45. Sabır ve dua ile El İlah'tan yardım isteyin. Şüphesiz o, El İlah'tan kalbi ürperenler dışında pek çoğuna zor gelir.

46. Onlar, El İlah'a döneceklerini kesin olarak bilen ve bunu kabullenen kimselerdir.

47. Ey İnsanoğlu! Size verdiğim nimetleri ve sizi tüm varlığa üstün kıldığımı unutmayın.

48. O günden korkun ki, o gün hiç kimse bir başkası için bir şey yapamaz. İltimas geçilmez, fidye alınmaz, kimseye yardım edilmez.

49. Sizi firavun ve taraftarlarından nasıl kurtardığımızı hatırlayın. Hatırlayın ki erkek çocuklarınızı öldürüp soyunuzu kurutmaya çalışıyor, size zulmediyorlardı.

Aslında yapılanlar sizin için bir imtihandı.

50. Sonra denizi ikiye yarıp sizi kurtardık. Firavun ve taraftarları ise denizde gözlerinizin önünde boğulup gittiler.

(Denizin ikiye ayrılması, iki denizin birleştiği yere işarettir. O iki denizin biri geçmiş, biri gelecek zamandır. Geçmişle geleceğin arasındaki yer ise kısa bir ömür süren insandır. Kim ki bu zaman denizlerini ikiye ayırırsa kendini görür ve gerçeği fark eder. Bunu bilmeyenler, hiçbir şeyin farkında olmaksızın zaman denizinin içinde boğulur, yani ölür giderler. İki denizin birleştiği yer hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / İki denizin birleştiği yer, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

51. Musa ile kırk gece için sözleşmiştik. Ama siz haksızlık ederek benliği tanrı edindiniz.

(Firavunlar dönemindeki eski Mısırda inek nefsin, yani benliğin sembolüdür. Esasen az sonraki 54. ayet bunu açıklamaktadır.)

52. Sonra, belki akıllanıp vazgeçersiniz diye sizi affettik.

53. Doğru yolu bulasınız diye Musa'ya kitabı ve doğruyla yanlışı ayıran hükümleri verdik.

54. Musa kavmine demişti ki; Ey kavmim, şüphesiz yaşamda benliği esas almakla kendinize kötülük ettiniz. Benliğin önüne geçmek sizin için hayırlıdır. Böylece umulur ki El İlah tövbenizi kabul etmiş olur, çünkü O pişman olanları acıyıp affedendir.

55. Bir zamanlar; Ey Musa! El İlah'ı açıkça göstermediğin sürece sana asla inanmayacağız, demiştiniz de, göz göre göre kendinizi ölüme atmıştınız.

56. Sonra ardından sizi dirilttik ki, şükredesiniz.

(“Ölü iken dirilttiğimiz ve kendisine önünü aydınlatan bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde hareketsiz kalan kimse gibi olur mu!” diyen Enam suresinin 122. ayetinde açıklandığı üzere, dirilmek deyimi cehaletten kurtulup gerçeği görmek demektir.)

57. Size dirlik düzenlik içinde mutlu bir yaşam vermiş ve nimetlerimizden yararlanın, demiştik. Ama onlar kıymet bilmemekle bize değil sadece kendilerine kötülük ediyorlardı.

58. Şu şehre girin ve orada bulunanlardan dilediğinizce yararlanın. Ancak kapısından eğilerek girin ve girerken Ya Rab bizi affet deyin ki, hatalarınızı bağışlayalım. Çünkü biz, iyi davrananlara karşılığını fazlasıyla vereceğiz, diye söz verdik.

(Adı geçen bu şehir bilgi ve inanç şehri, kapısı itaat olup Maide suresinin 20-23 ayetlerinde açıklanmaktadır.)

59. Fakat zalimler kendilerine söyleneni başka sözlerle değiştirdiler. Bunun üzerine kötülükleri sebebiyle zalimlerin üzerine gökten acı bir azap indirdik.

60. Musa kavmi için su istemişti de biz ona; Asanla taşa vur, demiştik. Taştan on iki kaynak fışkırdı da kavmi içeceği yerleri bildi. Onlara; El İlah'ın verdiklerinden yiyin için, sakın yeryüzünde bozgunculuk etmeyin, dedik.

(Asa güç sembolü akıl, su ise hayat veren ilimdir. Taşın ise taş kalpli insanları anlattığı aşağıdaki 74. ayette açıklanmaktadır. Kısacası Musa burada kavmini ikna edebileceği bir bilgi istemektedir. Maide suresinin 12. ayeti bu konudaki tartışmalara son vermekte; "Ant olsun ki El İlah İsrail oğullarından söz almış, kefil olarak da içlerinden on iki imamı şahit tutmuştuk." diyerek, bu on iki pınarın şahitlik eden on iki imam olduğunu kesinleştirmektedir. Bu on iki imamın kim oldukları ise Müddessir suresinin 31. ayetinde açıklanmaktadır.)

61. Hani siz; Ey Musa, böyle sıradan bir yaşamdan bıktık. Rabbine dua et de bize güç ve hükümler versin demiştiniz. Musa ise; İyiyi kötüyle değiştirmek mi istiyorsunuz? Şu halde firavunun yanına geri dönün, sizin istediğiniz şey orada, dedi. İşte bundan sonra üzerlerine aşağılık ve yoksulluk damgası vuruldu. El İlah'ın gazabına uğradılar. Bu, gerçeği inkar etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleri sebebiyle başlarına geldi. Bunların hepsi, sadece isyanları ve taşkınlıkları sebebiyledir.

62. İster Yahudi olsun ister Hıristiyan veya isterse diğer dinlerden, şüphesiz El İlah'a ve diriliş gününe gerçekten inanarak iyi işler yapanlar için Rableri katında mükafat vardır. Onlar korku ve üzüntü çekmeyeceklerdir.

63. Sizden sağlam bir söz almış, dağın altında size verdiğimiz kuvvetle tutun, onda bulunanları daima hatırlayın, umulur ki korunursunuz demiştik de,

64. Siz sözünüzden dönmüştünüz. Eğer El İlah'ın acıması ve yardımı olmasaydı muhakkak zarara uğrayanlardan olurdunuz.

65. İçinizden cumartesi günü azgınlık edip de, bu yüzden kendilerine; Aşağılık maymunlar olun, dediğimiz kimseleri elbette bilirsiniz.

66. Biz bu sözü sonradan gelenler için bir soru, bilenler içinse bir öğüt olarak bıraktık.

(Bu benzetmeyle bırakılan öğüt; bilgisizce ve taklit ederek yaşayanların maymuna benzemiş olmalarıdır.)

67. Musa kavmine; El İlah bir sığır kesmenizi emrediyor, demişti de kavmin ileri gelenleri; Bizimle alay mı ediyorsun, demişlerdi. O da; Cahillerden olmaktan El İlah'a sığınırım, demişti.

(Kesilmesi istenen inek, firavunlar zamanındaki eski Mısır dininde nefsi sembolize etmektedir ve kavim önce itiraz ediyor. İnek hakkında daha ayrıntılı bilgi almak için, www.muritkefer.com / Müslüman olan şeytan, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

68. Dua et de Rabbin bize onun nasıl bir inek olduğunu açıklasın, dediler. Musa; El İlah diyor ki; O ne yaşlıdır ne genç, yaşla ilgisi olmayan bir inek. Haydi size emredileni hemen yapın.

69. Bu defa; Dua et de Rabbin bize onun rengini açıklasın, dediler. Musa cevap verdi, O diyor ki; Parlak sarı renkli, bakanların içini açan bir inek.

(Sarı renk çok eskilerden beri kıskançlığın sembolüdür ve benlik hoş giden bir duygudur.)

70. Dediler ki; Ey Musa! İş karıştı, biz bu ineği tam olarak hâlâ çıkaramadık. Dua et Rabbine de onu biraz daha açıklasın. El İlah izin verirse doğruyu bulacağız, dediler.

71. Musa dedi ki, El İlah şöyle buyuruyor; O boyunduruk altına alınmayan, yer sürmeyen, ekin sulamayan, renginde alacası olmayan, adeta salma hayvandır. Gerçeklerden söz ettiğine işte şimdi inandık dediler ve onu kestiler, az kalsın kesmeyeceklerdi.

72. Hani siz adamı öldürmüştünüz de, bu konuda sorumluluğu birbirinize atmıştınız. Halbuki El İlah gerçeği biliyordu ve ortaya çıkaracaktı.

(Din dilinde ölmek cahil kalmak, ölmeden önce ölmekse, El İlah ilmiyle nefsin aşırılığını terk etmektir. Surenin sonlarına doğru bunun bir örneğini göreceğiz.)

73. Haydi şimdi adama kestiğiniz ineğin bir kısmıyla vurun dedik. El İlah ölüleri işte böyle diriltir ve düşünesiniz diye size ayetlerini açıklar.

(Kesilen ineğin bir kısmıyla adama vurmak, alçakgönüllü olmak ve cahilleri kızmadan eğitmek demektir.)

74. Ne var ki, sonra kalpleriniz yine katılaştı. Taş gibi, belki daha da katı! Taşlardan bile öylesi var ki altından ırmaklar akar, öylesi var ki çatlağından pınar çıkar. Öyle taşlar var ki El İlah korkusuyla yuvarlanır gider. El İlah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

75. Şimdi onların inanacaklarını mı umuyorsunuz, heyhat! Onlardan bazıları vardı ki, ayetlerimizin gerçekliğini bile bile tahrif ederlerdi.

76. Bu ikiyüzlüler inananlarla konuşurken inandık der, birbirleriyle baş başa kaldıklarında ise; Tevrat'taki bilgileri onlara niçin anlatıyorsunuz, bunları aleyhinize kanıt getirebilecekleri hiç aklınıza gelmiyor mu, derler.

77. Bilmezler ki, El İlah söylediklerini de gizlediklerini de bilmektedir.

(El İlah'ın görüş ve bilişi hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / Son Melami, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

78. İçlerinde bazı kör cahiller var ki, kitabı bilmezler. Bütün bildikleri kulaktan dolma şeylerdir. Onlar sadece zan ve tahminde bulunuyorlar.

79. Kendi bildiğince bir kitap yazıp da, sonra onu az bir bedel karşılığında satmak için; Bu El İlah kelamını anlatıyor, diyenlere de yazıklar olsun! Nefisleriyle yazdıkları için vay hâline onların, vay hâline onların kazandıklarından ötürü!

80. Sayılı birkaç gün hariç ateşte fazla kalmayacağız, diyorlar. Onlara de ki; El İlah'tan söz mü aldınız, yoksa El İlah hakkında bilmediğiniz şeyler mi söylüyorsunuz?

81. Hayır! Kim bir kötülük eder de kötülüğü kendini kuşatırsa, işte onlar cehennemliktir ve orada devamlı kalırlar.

82. İnanıp iyi işler yapanlara gelince, onlar da cennetliktirler ve orada devamlı kalırlar.

83. Vaktiyle İnsanoğlundan, yalnızca El İlah'a kulluk edeceksiniz, anaya babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz diye söz almış ve insanlara güzel söz söyleyin, El İlah'ı anın, zekatı verin, diye de emretmiştik. Sonunda pek azınız hariç, yüz çevirip gittiniz.

84. Birbirinizi öldürmeyeceğinize, savaşıp yurtlarınızdan çıkarmayacağınıza dair de söz almıştık. Bunları her şeyi bilerek kabul etmiştiniz.

85. Ama sizler birbirinizi öldürüyor, aranızdan bazılarını yurtlarından kovuyor, onlara karşı kötülük ve düşmanlıkta birleşiyorsunuz. Haram olduğu halde onları kovuyor, sonra da size esir düştüklerinde fidye almadan bırakmıyorsunuz. Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkar mı ediyorsunuz? Böyle davrananların cezası bu dünyada rezillik, kıyamet gününde ise şiddetli azaba uğramaktır. El İlah yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

86. İşte onlar, ahirete karşılık dünyayı satın alan kimselerdir. Bu yüzden ne azapları hafifletilecek ne de kendilerine yardım edilecektir.

87. Ant olsun biz Musa'ya kitabı vermiş ve sonrasında başka peygamberler de göndermiştik. Meryem oğlu İsa'ya da ayetler vermiş ve onu Cebrail ile desteklemiştik. Ne var ki, elçiler size sevmediğiniz şeyleri söyleyince ya büyüklük taslayıp yalanlıyor, ya da öldürüyorsunuz.

88. Yahudiler alay ederek; Ne yapalım El İlah kalbimize perde çekmiş, dediler. Hayır, sadece inkarları sebebiyle El İlah onlara lanet etmiştir. O yüzden pek azı inanır.

89. Daha önceleri düşmanlarına karşı bir destek istiyorlardı da, ellerindeki Tevrat'ı doğrulayan bir kitap gerçeği dile getirince inkar ettiler. El İlah'ın laneti işte böyle kimselerdir.

90. El İlah'ın peygamberliği dilediğine vermesini kıskanmaları ve sadece bu nedenle inkar etmeleri ne kötü bir şey! Bu nedenle, gazap üstüne gazaba uğradılar. Ve unutmayın, kafirler için alçaltıcı bir azap daha vardır.

91. Kendilerine; El İlah'ın indirdiğine inanın denilince, biz sadece kendi kitabımıza inanırız derler ve ondan başkasını inkar ederler. Halbuki o onları doğrulayan gerçek bir kitaptır. Ey Elçi sor onlara; Şayet gerçekten inanıyor idiyse, daha önce peygamberleri neden öldürüyordunuz?

92. Ant olsun Musa size apaçık ayetler getirmişti de, siz onun ardından nefsi tanrı edindiniz.

93. Hatırlayın ki dağın altında sizden söz almış; Tembihlerimizi sıkı tutun, sakın unutmayın, demiştik. Onlarsa; Duyduk ve sevmedik, dediler. Bu inkarları sebebiyle kalplerine benlik sevgisi dolduruldu. Ey Elçi de ki; Bu nasıl bir inanç, inancınız size ne kötü şeyler emrediyor!

94. Yine de ki; Şayet iddia ettiğiniz gibi, El İlah katındaki ahiret yurdu yalnızca size aitse ve bu iddianızda doğru iseniz, ölümü dilesenize!

95. Ama hayır, işledikleri kötülükler sebebiyle hiç bir zaman ölümü istemeyeceklerdir. El İlah zalimleri iyi bilir.

96. Yemin ederim sen onları hayata dört elle sarılmış görürsün, her biri ister ki bin sene yaşasın. Oysa ki uzun ömür kimseyi azaptan uzaklaştırmaz. El İlah onların yapmakta olduklarını eksiksiz görmektedir.

97. De ki; Kim Cebrail'e düşmansa şunu iyi bilsin ki, Kuran'ı senin kalbine önceki kitapları doğrulayan bir rehber ve inananlar için de bir müjde olarak El İlah'ın izniyle o indirmiştir.

98. Kim El İlah'a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrail'e ve Mikail'e düşman olursa, bilsin ki El İlah da inkarcı kafirlerin düşmanıdır.

99. Ey Elçi, yemin ederim sana indirdiklerimiz apaçık gerçektir. Onları ancak hainler inkar eder.

100. Ne zaman bir antlaşma yapsalar yine kendileri bozarlar. Zaten onların çoğu inanmaz.

101. El İlah onlara ellerindeki kitabı tasdik eden bir elçi gönderdi de, çoğu sanki gerçeği bilmiyorlarmış gibi inkar ettiler.

102. Süleyman'ın hükümranlılığı hakkında şeytanların uydurup söylediklerine inandılar. Halbuki Süleyman büyü yapıp kafir olmamıştı, lakin şeytanlar kafir oldular. Çünkü insanlara göz boyamayı ve Babil'de Harut ile Marut olarak bilinen bir çelişkiyi öğretiyorlardı. Halbuki o çelişkiyi öğretenler; İyi ve kötü arasındaki bu çelişki sadece bir imtihandır, sakın kötüyü seçen kafirlerden olmayasınız, diye ilham etmedikçe hiç kimseye bir şey öğretmezlerdi. Oysa onlar bu çelişkiden öğrendiklerini saptırır, insanların arasını açacak şeyler uydururlardı. Oysa büyücüler, El İlah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler. Onlar kendilerine

fayda vereni değil de zarar vereni öğrenirler. Oysa ki sahtekarların ahiretten nasibi olmadığını da çok iyi bilirler. Karşılığında kendilerini sattıkları şey ne kötü, keşke anlasalardı!

(İyilik ve kötülük arasındaki bu imtihan Enbiya suresinin 35. ayetinde şöyle açıklanır; “ Biz sizi şu ölümlü dünyada iyilik ve kötülükle deniyoruz. İşin sonunda bize döndürüleceksiniz.”

Süleyman, cinler ve büyü hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / Süleyman'ın cinleri, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

103. Eğer inanıp kötülükten korunsalardı, şüphesiz kazandıkları daha hayırlı olacaktı. Keşke anlasalardı!

104. Ey inananlar! Sanki koyunmuşsunuz gibi bizi güt demeyin, bizi gözet deyin ve dinleyin. Yalancılar için elem verici bir azap vardır.

105. İster kitaplı ister kitapsız, zalimler sizin güçlü olmanızı istemezler. Halbuki El İlah dilediğine yardım eder. El İlah büyük lütuf sahibidir.

106. Biz bir ayetin hükmünü kaldırır veya onu unutturursak, yerine daha iyisini veya onun bir benzerini getiririz. Bilmez misin ki El İlah'ın her şeye gücü yeter.

107. Yine bilmez misin ki göklerin ve yerin sahibi yalnızca El İlah'tır! Sizin için El İlah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı yoktur.

108. Yoksa siz de daha önce Musa'ya yaptıkları gibi sorularla sınamak mı istiyorsunuz? Kim gerçeği yalana değişirse, şüphesiz doğru yoldan sapmış olur.

109. Kitap sahiplerinin çoğu, gerçeği bildikleri halde sırf kıskançlıktan ötürü sizi yanlışa döndürmek istediler. Siz yine de El İlah'ın onlar hakkındaki takdiri gelinceye kadar affedip hoş görün. Şüphesiz El İlah her şeye kadirdir.

110. El İlah'ı anın, malınızdan verin, kendiniz için yaptığınız her iyiliği El İlah katında bulacaksınız. Şüphesiz El İlah, yaptıklarınızın hepsini görür.

111. Yahudiler ve Hıristiyanlar hariç hiç kimse cennete giremeyecek, diyorlar. Bu onların kuruntusudur. Sen onlara şöyle de; Doğru söylüyorsanız ispatlayın.

112. Aksine, kim yüzünü El İlah'a çevirip teslim olursa, onun mükafatı Rabbinin katındadır. Öyleleri için ne korku vardır, ne de üzüntü.

113. Hepsi de aynı kitabı okumakta oldukları halde, Yahudiler Hıristiyanların doğru yolda olmadığını, Hıristiyanlar da Yahudilerin doğru yolda olmadığını iddia ettiler. Bu konuda, diğer inanış sahipleri de birbirlerine tıpkı onlar gibi davranır. El İlah, ihtilafa düştükleri hususlarda kıyamet günü hüküm verecektir.

114. El İlah'ın mescitlerinde El İlah'ın anılmasına engel olan ve onları yıkmaya çalışandan daha zalim kim vardır! Aslında onların oralara korkarak girmeleri gerekir. Onlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük azap vardır.

115. Çünkü doğu da El İlah'ındır, batı da. Her nereye dönerseniz El İlah'ın yüzü oradadır. Şüphesiz El İlah rahmeti geniş olan ve her şeyi bilendir.

116. El İlah çocuk edindi dediler, hâşâ! O bundan ayrı bir yüceliktir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Onundur, hepsi Ona boyun eğmiştir.

117. O, göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Bir şey dilediğinde sadece ol der, o da oluverir.

118. Bilmeyenler dediler ki; El İlah bizimle de konuşmalı, ya da bize de bir ayet gelmeli değil miydi? Onlardan öncekiler de tıpkı böyle demişlerdi. Anlayışları nasıl da birbirine benziyor? Gerçekleri bilmek isteyenlere işte apaçık anlatıyoruz.

119. Doğrusu seni sadece müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Cehennemliklerden sorumlu değilsin.

120. Kendileri gibi inanmadıkça, Yahudiler de Hıristiyanlar da seni asla sevmeyeceklerdir. Onlara de ki; Doğru yol, El İlah'ın yoludur. Sana gelen şu ilimden sonra onlara uyacak olursan, ant olsun ki El İlah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulamazsın.

121. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu dikkatle okurlar, çünkü onu anlamak isterler. İnkâr edenlere gelince, işte gerçekten zarara uğrayanlar onlardır.

122. Ey insanoğlu! Sana verdiğim nimetleri ve seni diğer varlıklara üstün kıldığımı unutma.

123. Ve öyle bir günden sakın ki, o gün kimse başkası için bir şey ödeyemez, kimseden fidye alınmaz, kimseye iltimas geçilmez. Hiçbir yardım da görmezler.

124. El İlah bir zamanlar İbrahim'i ay, güneş gibi bir takım kelimelerle sınamış, onları tam yerli yerine koyduğunu görünce de, seni insanlara önder yapacağım demişti. İbrahim; Soyumdan da ya Rabbi, deyince; Ben zalimler için söz vermem, buyurdu.

125. Biz Kabe'yi insanlar için aynı anlayışta buluşma mahalli ve güvenli bir yer kıldık. Siz de İbrahim'in makamından bir yer edinin. İbrahim ve İsmail'e; Tavaf edenler, ibadet edenler, rüku ve secde edenler için evimi temiz tutun, diye emretmiştik.

(İbrahim'in makamı hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / Âdem'in boyu, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

126. İbrahim de demişti ki; Rabbim, burayı emin bir şehir yap. Halkından El İlah'a ve ahiret gününe inananları çeşitli nimetlerinle besle. El İlah buyurdu ki; İnkâr edenlerini de beslerim, ancak çok sürmez sonra onları cehennem azabına sürüklerim. Ne kötü yerdir orası!

127. Bir zamanlar İbrahim, oğlu İsmail ile beraber Kabe'nin temellerini yükseltiyor

ve şöyle dua ediyorlardı; Rabbimiz! Bunu bizden kabul buyur, şüphesiz sen işitensin, bilensin.

128. Rabbimiz! Bizi boyun eğenlerden kıl, soyumuzdan sana itaat eden bir nesil çıkar, bize sevdiğin işleri öğret, tövbemizi kabul et. Zira sen tövbeleri kabul eden ve merhametli olansın.

129. Rabbimiz! Onlara ayetlerini okuyacak, kitap ve hikmeti öğretecek, onları arındıracak bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen ve her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.

130. İbrahim'in dininden kendini bilmezlerden başka kim yüz çevirir? Ant olsun ki biz onu dünyada seçtik, şüphesiz ahirette de iyilerdendir.

131. Çünkü Rabbi ona teslim ol demiş, o da; Âlemlerin Rabbine teslim oldum, demişti.

132. İbrahim de, Yakup da bunu kendi oğullarına şöyle vasiyet etmişlerdi; Oğullarım, El İlah sizin için bu dini seçti. Şu halde sadece İslam üzere yaşayıp ölün.

133. Yakup ölürken siz orada mıydınız? Yakup o vakit oğullarına sormuştu; Benden sonra kime kulluk edeceksiniz? Onlar şöyle cevap verdiler; Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın inandığı tek El İlah'a kulluk edeceğiz, biz ancak Ona teslim olmuşuzdur.

134. Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorguya çekilmezsiniz.

135. Yahudi ya da Hıristiyan olun ki doğru yolu bulasınız, diyorlar. De ki; Hayır! Biz hanif olan İbrahim'in dinine uyarız. O ortak koşanlardan değildi.

136. Biz El İlah'a ve bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve sonrakilere indirilenlere, Musa ve İsa'ya verilenlerle diğer peygamberlere verilenlere fark gözetmeksizin inandık ve sadece El İlah'a teslim olduk.

137. Eğer onlar da sizin inandığınız gibi inanırlarsa doğru yolu bulmuş olurlar, dönerlerse muhakkak anlaşmazlık içine düşmüş olurlar. Onlara karşı El İlah sana yeter. O işitendir, bilendir.

138. De ki; El İlah'ın rengiyle boyandık. El İlah'tan daha güzel kim renk verebilir? Biz ancak Ona kulluk ederiz.

139. De ki; El İlah bizim de, sizin de Rabbiniz olduğu halde tartışmak mı istiyorsunuz? Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız sizedir. Biz Ona gönülden bağlananlarız.

140. Yoksa siz İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve diğerlerinin, Yahudi ya da Hıristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki; Siz mi daha iyi bilirsiniz, yoksa El İlah mı? El İlah'ın bildiği bir gerçeği gizleyenden daha zalim kim olabilir? El İlah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

141. Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız da sizindir. Siz onların yaptıklarından sorguya çekilmezsiniz.

142. Şimdi bazı düşüncesizler; Onları bizim kiblemizden çeviren nedir, diyeceklerdir. De ki; Doğu da, batı da El İlah'ındır. O dilediğini doğru yola iletir.

143. İşte böylece sizin insanlığa, Peygamberin de size şahit olması için sizi ortada bir yerde kıldık. Şimdi yönelmediğin o kibleyi, biz Peygambere uyanı uymayandan ayırt etmek için kible yapmıştık. Bu, El İlah'ın teslimiyet duygusu verdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. El İlah sizin bu teslimiyetinizi asla unutacak değildir. Zira El İlah insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir.

144. Ey Muhammet! Biz senin yüzünün göğe çevrildiğini ve yücelerden bir haber beklediğini görüyoruz. İşte seni memnun olacağın bir kibleye döndürüyoruz. Artık yüzünü Kabe'ye çevir. Siz de nerede olursanız olun, yüzünüzü o tarafa çevirin. Şüphe yok ki, kitap sahipleri onun Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu çok iyi bilirler. El İlah onların yaptıklarından habersiz değildir.

(Kabe ve kible hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / Tutankhamon'un hazineleri ve İlahi aşk, isimli bölümlere bakabilirsiniz.)

145. Ant olsun ki, olmayacak mucizeler göstersen bile onlar yine de senin kiblene dönmezler. Sen de onların kiblesine dönecek değilsin. Zaten onlar birbirlerinin kiblesine de dönmezler. Sana gelen şu ilimden sonra eğer onlara uyacak olursan, işte o zaman sen de gerçeğe sırt çevirmiş olursun.

146. Kitap sahipleri sana gelen şu kitabın gerçekliğini öz oğullarını bildikleri gibi bilirler. Buna rağmen onlardan bazısı bile bile gerçeği gizler.

147. Gerçek, Rabbinden gelendir. Bundan hiç kuşkun olmasın !

148. Herkesin döndüğü bir yön vardır, siz hayra dönüp yarışın. Nerede olursanız olun, sonunda El İlah hepinizi bir araya toplar. Şüphesiz El İlah her şeye gücü yetendir.

149. Nerede olursan ol, yüzünü Kabe'ye çevir. Bu emir, Rabbinden sana gelen bir gerçektir. Bilin ki, El İlah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

150. Nerede olursanız olun yüzünüzü Mescid-i Haram'a çevirin, çevirin ki kıyamette aleyhinizde bir delil bulunmasın. Ama zalimler hariç, yalnız benden korkun ki size nimetimi tamamlayayım ve doğru yolu bulabilesiniz.

(Mescid-i Haram, Kabe'dir. Kabe'nin dört duvarı, eskilerin anâsır-ı erbaa dedikleri varlığın dört temel esasıdır. Bu dört temel esasa eskiler toprak, su, hava, ateş derlermiş. Bugün katı, sıvı, gaz ve plazma olarak biliyoruz. Sürekli hareket halinde olan bu esasların din dilindeki karşılıkları Mikail, Cebrail, İsrail ve Azrail denen dört büyük melektir. Bu dört temel esas insanı yaratmış ve insana da dört temel esas vermişlerdir. İnsanın bu dört esası ise; Beden, nefis, akıl ve ruhtur. Kabe'nin aslını bilen, varlığın aslını bilmiş olacağı gibi, insanın mutlak varlığa halife

olduğunu da bilmiş olacak ve ona kıymet verecektir. Kısacası, aleyhimizdeki deliller dünyada incittiğimiz insanlardır. Zaten ayetin devamında zalimlerin hariç tutulması da bu tespitin doğru olduğunu göstermektedir.)

151. Nitekim size ayetlerimizi okuyan, kötülüklerden arındıran, kitabı ve hikmeti öğretip bilmediklerinizi açıklayan kendi içinizden bir elçi gönderdik.

152. Siz Onunla beni anın ki, ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin!

153. Ey inananlar! Sabır ve gayretle El İlah'tan yardım isteyin. Çünkü El İlah sabredenlerle beraberdir.

154. El İlah yolunda öldürülenlere öldü demeyin. Çünkü onlar diriler de siz anlamıyorsunuz.

155. Ant olsun ki, sizi bazen korku, bazen açlıkla deneriz. Ey Elçi, sabredenleri müjdele!

156. Onlar başlarına bir musibet geldiği zaman; Biz El İlah'ın kullarıyız ve sonunda zaten Ona döneceğiz, derler.

157. Bu yüzden hoşgörü ve yardım onlarıdır, doğru yolu bulanlar da onlardır.

158. Şüphe yok ki, Safa ile Merve El İlah'ın koyduğu nişanlardandır. El İlah'ın evini ziyaret edenlerin, onları da ziyaret etmesinde bir sakınca yoktur. Kim bir işi gönülden ibadet olarak yaparsa, şüphesiz El İlah kabul eder ve yapılanı eksiksiz bilir.

(13. ayette söz edilen ahmak imanına gönderme yapılıyor.)

159. İndirdiğimiz kanıtları ve insanlara gösterdiğimiz doğru yolu gizleyenlere, hem El İlah, hem de bütün varlıklar lanet eder.

160. Ancak tövbe edip düzelenler ve gerçeği kabul edenler hariç! Zira ben onların tövbelerini kabul ederim. Ben çok acıyan ve tövbeyi hemen kabul edenim.

161. İnkâr eden ve kafir olarak ölenlere gelince, El İlah'ın, meleklerin ve tüm insanların laneti onların üzerindedir.

162. Onlar ebediyen lanet içinde kalırlar. Artık ne azapları hafifletilir, ne de yüzlerine bakılır.

163. Tanrınız sadece El İlah'tır. Ondan başka ilah yoktur. O, geçmişin ve geleceğin sonsuzluğunda sır, insanlığın yaşamıyla açılmakta olandır.

164. Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelmesinde, gemilerin denizde yüzmesinde, suyun gökten inip de ölü toprağı canlandırmasında, bin bir çeşit canlının yeryüzünde yayılmasında ve rüzgarların bulutları yönlendirmesinde, düşünen bir toplum için birçok deliller vardır.

165. İnsanlardan bazısı El İlah'tan başkasını tanrı edinir de, onları El İlah'ı sever gibi severler. İnananların El İlah sevgileri ise çok daha fazladır. Keşke zalimler bütün kuvvetin El İlah'a ait olduğunu ve El İlah'ın azabının çok şiddetli olduğunu bir an önce anlayabilse!

166. O gün görecekler ki, dünyada inanıp arkasından gittikleri şeyler o gün kendilerinden kaçmaktadır. O anda her iki taraf da gerçeği görmüş, sevgileri kopup parçalanmıştır.

167. O zaman şöyle derler; Ah, keşke dünyaya geri gitmemiz mümkün olsaydı da, şimdi onların bizden kaçtıkları gibi biz de onlardan kaçsaydık! O gün El İlah onlara yaptıklarını pişmanlık olarak gösterir ve artık ateşten çıkamazlar.

168. Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin, şeytanın peşine düşmeyin, zira şeytan sizin düşmanınızdır.

169. O size ancak kötülüğü, çirkinliği ve El İlah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder.

170. Onlara, El İlah'ın indirdiğine uyun denildiği zaman; Hayır! Biz atalarımızın gösterdiği yola uyarız, dediler. Ya ataları bir şey anlamamış ve doğruyu bulamamış iseler?

171. Doğruya kulak vermeyen kimse, çobanın bağırıp çağırmasını duyduğu halde canının istediğini işleyen hayvana benzer. Onlar sağır, dilsiz ve kördürler, bu nedenle düşünemezler.

172. Ey inananlar! Size verdiğimiz nimetlerin temiz olanlarından yiyin ve inanıyorsanız El İlah'a şükredin.

173. El İlah size sadece leşi, kanı, domuz etini ve El İlah'tan başkasına kesileni haram kıldı. Yine de her kim bunlardan yemeye mecbur kalırsa, başkasının hakkını çiğnemediği biraz yemesinde günah yoktur. Şüphe yok ki El İlah acıyan ve bağışlayandır.

174. Menfaatleri uğruna El İlah'ın kitabından bir şeyi gizleyenler yok mu, işte onlar karınlarına ateşten başka bir şey dolduruyor değil. Kıyamet günü El İlah onlarla ne konuşur, ne de temize çıkarır. Onlar için can yakıcı bir azap vardır.

175. Onlar doğruluk yerine sapkınlığı, mükafat yerine de cezayı satın almış kimselerdir. Ateşe karşı ne kadar da dayanıklılar!

176. O cezanın sebebi, El İlah'ın kitabının gerçek olmasıdır. Kitapta ayrılığa düşenler, elbette derin bir çıkmazın içine düşmüşlerdir.

177. Dinde şuraya buraya yönelmek maksat değildir. Asıl maksat o kimsenin yaptığıdır ki; El İlah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara ve peygamberlere inanır, yakınlar, yetimler, yoksullar, yolda kalmışlar, dilenenler ve köleler için harcar. El İlah'ı hatırlarından çıkarmaz, kendine verileden o da başkalarına verir. Antlaşma yaptığı zaman sözünde durur, sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. Asıl marifet, işte bunları yapabilmektir. Doğru yolda olanlar ancak

onlardır!

178. Ey inananlar! Öldürülenler için kısas farz kılındı. Hüre hür, köleye köle, kadına kadın. Ancak suçlunun cezası öldürülenin yakınları tarafından bağışlanacak olursa, o da hakkaniyete uyup kan bedelini güzellikle ödemelidir. Bunlar Rabbinizden bir hafiflik ve rahmettir. Artık bundan sonra kim bu hukuku çiğneyip haddi aşarsa, muhakkak onun için elem verici bir azap vardır.

179. Ey akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki, ondaki ölüm korkusuyla suç işlemekten çekinirsiniz.

180. İçinizden birinin miras bırakacağı malı mülkü varsa, ölmeden önce anaya babaya ve yakınlarla uygun biçimde vasiyet etmek inananlar üzerine bir borçtur.

181. Kim bu vasiyeti bildiği halde gizleyip değiştirirse, günahı onu değiştirenleredir. Şüphesiz El İlah her şeyi işitir ve her şeyi bilir.

182. Ancak, kim vasiyet edenin haksızlık yaptığına inanır da mirasçılarının arasını bulursa ona günah yoktur. Şüphesiz El İlah acıyan ve bağışlayandır.

183. Ey inananlar! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki onunla korunursunuz.

184. O, sayılı günlerdir. Kim hasta yahut yolcu olursa, tutamadığı günleri diğer günlerde tutar. Oruç tutmaya gücü yetmeyenler bir fakiri doyurur. Kim içinden gelerek daha çoğunu yaparsa, bu kendisi için iyi olur. Ama kıymetini bilerseniz, oruç tutmak sizin için daha hayırlıdır.

185. Yol gösteren ve doğruyu yanlıştan ayıran bir bilgi olan Kuran, orucun sessiz temizliğinde ilham olundu. Bu nedenle oruç ayına ulaşan orucu tutsun. Kim o ayda hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günleri başka günlerde tutsun. El İlah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Orucunuzu tamamlattığı ve size doğru yolu gösterdiği için şükretmenizi ister.

186. Resulüm! Kullarım sana beni sorarlar. Ben onlara çok, ama çok yakınım. Bana dua edenin duasına anında cevap veririm. Şu halde onlar da benim çağırma uysunlar ve bana inansınlar ki, doğru yolu bulabilsinler.

(El İlah, sonsuz âlemden ayrı duran başka bir varlık değil, yalnızca mutlak gerçeği anlatan eşsiz bir isimdir. Bu yakınlık, elif lam mim'den gelir. Bu yakınlık, Lam âlem ile içindeki mim insanın, elifle ifade edilen ayrılmaz birliğidir. Bunu bilsin veya bilmesin, bir kimse dua ettiğinde El İlah hemen duyar ve karşılık verir. Duyar çünkü, o kimse duasını önce kendi duymuştur ve kendi bilmese de, El İlah'ın içinde, sürekli El İlah ile birlikte olduğu için Ona da duyurmuştur. El İlah'ın duaya verdiği karşılık, duada istenen şeyi mutlaka vermesi demek değildir. Bu karşılık, El İlah'ın duayı duymuş ve o kimsenin gönlündeki niyete göre hemen yazmış olmasıdır. Bundan sonrası, kulun dünyada aldığı tedbirdir.)

187. Oruç gecelerinde kadınlarınıza yaklaşmak helal kılındı. Onlar size, siz de onlara, ayıbı örten birer elbise gibisiniz. El İlah dayanamayıp emri çiğnediğinizi

bildi de, sizi bağışladı. Artık geceleri onlara yaklaşın ve El İlah'ın takdir ettiğini bekleyin. Sabahın beyazlığı, gecenin siyahlığından ayırt edilinceye kadar yiyin için, sonra da akşama kadar orucu tamamlayın. Mescitlerde tefekküre çekilmiş olduğunuz zamanlarda kadınlarla birleşmeyin. Bunlar El İlah'ın koyduğu sınırlardır, sakın bu sınırlara yaklaşmayın. İşte El İlah ayetlerini insanlara böylece açıklar. Umulur ki korunurlar.

188. Haksız yere birbirinizin malına saldırıp el koymayın. Sahibini bilip dururken malına el koyup da insanları hakimlere muhtaç etmeyin.

189. Sana aylardan soruyorlar, de ki; Ayın dönüşü, insanlar ve hac için bir vakit ölçüsüdür. Evlere arkadan girip çıkmak bir kutsallık değildir. Kutsal olan, inanmak ve sakınmaktır. Evlerinize diğer aylarda olduğu gibi kapılarından girin. El İlah'tan korkun, umulur ki kurtuluşa erersiniz.

190. Size savaş açanlara, siz de El İlah için savaş açın. Ancak sakın aşırı gitmeyin, çünkü El İlah aşırı gidenleri sevmez.

191. Onlar sizi öldürürse siz de onları öldürün, sizi sürerlerse siz de onları sürün. Unutmayın, kargaşa adam öldürmekten kötüdür. Onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla savaşmayın. Yalnızca saldırdıkları takdirde öldürün. Bu kötülerin cezasıdır.

192. Eğer savaştan vazgeçerlerse saldırmayın, bilin ki El İlah acıyan ve bağışlayandır.

193. Kargaşa yok edilinceye ve din yalnızca El İlah için oluncaya kadar onlarla savaşın. Şayet vazgeçerlerse, zalimlerden başkasına düşmanlık ve saldırı yoktur.

194. Haram ay haram aya karşılıktır. Hürmetler ve yasaklar karşılıklıdır. Kim size saldırırsa, siz de ona ancak o kadar saldırın. El İlah'tan korkun ve bilin ki, El İlah inananlarla beraberdir.

195. El İlah yolunda harcayın, kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. Ve dosdoğru olun, çünkü El İlah doğruları sever.

196. Haccı ve umreyi hakkıyla yapın. Eğer bir engel çıkar da yapamazsanız, kolayınıza gelen bir kurban kesin. Kurban yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. Başından hasta olup da tıraş olmak zorunda olan, oruç, sadaka veya kurbandan bir fidye versin. Kim umre yapar da hac günlerine kadar beklemeyip dönmek isterse, kolayına gelen bir kurban kesmesi gerekir. Hac edipte kurban kesemeyen kimse hac günlerinde üç, memleketine döndüğü zaman yedi olmak üzere on gün oruç tutar. Bu söylenenler, Mescid-i Haram civarında oturmayıp da uzaktan gelenler içindir. El İlah'tan korkun. Bilin ki El İlah'ın cezası ağırdır.

(Kabe, hac ve orada yapılanlar bir semboldür. Haccın hakkı, Kuran'ın söz ettiği büyük El İlah gerçeğini ve Kabe'yi anlamak demektir. Eğer kişinin gayreti Arafat ile temsil edilen diriliş bilgisine varmamış ve büyük insanlık bilgisine ulaşmamışsa, umre dediğimiz daha kişisel bir mertebede kalmış demektir. Mescid-i Haram'a yakın oturanların, yani ilim adamlarının böyle bir hakkı yoktur ve onlar haccı hakkıyla yapmak zorundadırlar. Ancak kişinin böyle bir sıfatı yok ise ve gücü ancak

bildiği kadarına yetiyorsa, güç yetiremediği bu eksiklik için kurban keserek veya oruç tutarak özür dilemelidir. Kurban, nefsi feda ederek ruhun dirilişini görmektir. Bir insan haccı gerçekleştirdiği halde kurban kesemiyor, yani nefsinin önüne geçemiyorsa, orucun sessiz temizliğine sığınıp yaşmalıdır. Bu oruçtaki on sayısı tamlığın, üç sayısı makamdaki en az duruşun, yedi sayısı ise kendi günlük yaşamındaki duruşun bir sembolüdür. Saç ve sakalın, en eski kültürlerden beridir tüm toplumlarda bir temizlik unsuru ve insanın en büyük süsü olduğu bilinmektedir. Halbuki süslenmek nefisten gelir. İşte bu nedenledir ki nefsi feda etmenin sembolü olan kurban töreninde kadınlar saçlarını örterek, erkeklerde saçlarını kazıtıp sakallarını kısaltarak benliklerinden uzaklaştıklarını ortaya koyarlar. Yine bu maksadı açığa vurmak amacıyla, insan kendi feda ettiği tüm süslerini kurban edeceği hayvana aktararak onunla özdeşleştiğini anlatmak ister. Nefsini kurban etmedikçe süsünden vazgeçmenin anlamı yoktur. Bunun içindir ki nefsi temsil eden kurban kesilmeden saç sakal kesilmez. Bakın bir hatıradaki Enes bin Malik neler anlatıyor;

Bir adam Peygambere; Ey El İlah'ın Resulü! Borç verilmiş bir hayvandan başka bir şeyim yoksa, onu kurban edebilir miyim, diye sordu. Peygamber şöyle cevap verdi; Hayır, ancak saçını, tırnaklarını kısaltır, bıyıklarından alır, etek tıraşını olursun. Bu da sana El İlah indinde bir kurban yerine geçer.)

197. Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca niyet ederse, bilsin ki hac sırasında kadına yaklaşmak, kavga etmek, günaha yönelmek yoktur. Ne işlerseniz El İlah onu bilir. Ey inananlar azık edinin ve bilin ki azığın en hayırlısı mütevazı bir kanaattir. Ey akıl sahipleri, sakının.

198. Hac mevsiminde ticaretle uğraşmanızda herhangi bir günah yoktur. Arafat'tan ayrılıp Müzdelife'ye akın ettiğinizde Meşar-i Haram'da El İlah'ı anın, Onu size gösterdiği şekilde anın. Unutmayın, siz daha önce yanlış yolda gidenlerden idiniz.

199. Sonra insanların sel gibi aktığı yerden siz de akın. El İlah'tan bağışlanma isteyin, çünkü El İlah çok acıyan ve affediverendir.

200. El İlah'ı hac bittikten sonra da anıp arayın. Tıpkı seslenip babanızı aradığınız gibi, hâttâ daha da büyük bir sevgiyle! İnsanlardan öyleleri var ki; Rabbimiz bize dünyada ver, derler. Böyle kimselerin ahiretten nasibi yoktur.

201. Öylesi de var ki; Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de. Bizi cehennem azabından koru, derler.

202. İşte onlar için büyük bir nasip vardır. Şüphesiz, El İlah'ın hesabı çok hızlıdır.

203. Mina'daki üç sayılı günde El İlah'ı anın. Kim acele edip iki gün içinde dönmek isterse sakınca yoktur. Bunlar gınahtan sakınanlar içindir. El İlah'tan korkun ve bilin ki hepiniz Onun huzurunda toplanacaksınız.

204. İnsanlardan öylesi var ki, dünya hakkında söyledikleri senin hoşuna gider. Üstelik, samimi olduğuna El İlah'ı da şahit tutar. Halbuki o hasımların en yamanıdır.

205. Çünkü bütün bildiği yeryüzünü fesada vermek, düzeni bozmak için çalışmaktır. Ama El İlah bozgunculuğu sevmez.

206. Böylesine, El İlah'tan kork denilince benlik ve gururu kendisini daha da azdırır. Ona cehennem yeter, o ne kötü yerdir!

207. Öyleleri de var ki, El İlah'ın rızası için malını canını feda eder. El İlah kullarına şefkatlidir.

208. Ey inananlar! Gelin hep birden El İlah'a teslim olun. Sakın şeytanın peşinden gitmeyin. Çünkü o, apaçık düşmanınızdır.

209. Eğer bu apaçık delillere rağmen iyilikten saparsanız, bilin ki El İlah en güçlü olan ve her şeyi bilendir.

210. Onlar ille de bulutların arasından inecek bir El İlah mı bekliyorlar? Halbuki, iş başladığı anda bitirilmiştir ve bütün işler El İlah'a dönmektedir.

(İşin başladığı anda bitirilmesi, artık başlamış olan hayatın dirilişle son bulacak olan zorunlu bir akış olmasıdır.)

211. Sor istersen, İsrail oğullarına nice açık ayetler vermiştik. Kim daha sonra El İlah'ın ayetlerini değiştirirse, bilsin ki El İlah'ın azabı şiddetlidir.

212. Dünya kafirler için cazip kılındı. Bu yüzden inananlarla alay ederler. Oysa ki inkardan sakınanlar kıyamet günü onların üstündedir. El İlah dilediğine hesapsız verir.

213. İnsanlar başlangıçta tek toplum idi. Sonra El İlah, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda uyarıp hüküm vermek üzere peygamberleri ve kitapları gönderdi. Ancak kendilerine kitap verilenler, her şey apaçık olmasına rağmen sırf kıskançlıktan ötürü dinde anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine El İlah inananlara ihtilafa düştükleri gerçeği gösterdi. El İlah dilediğini doğru yola iletir.

214. Yoksa siz, sizden öncekilerin başına gelenler size de gelmeden cennete gireceğinizi mi sanıyordunuz? Bir gün yoksulluk ve sıkıntı öylesine artmış ve öylesine bunalmışlardı ki, sonunda Peygamber ve yanındaki inananlar bile; El İlah'ın yardımı ne zaman, demişlerdi. Bilesiniz ki El İlah'ın yardımı yakındır.

215. Sana El İlah yolunda nereye harcayacaklarını soruyorlar. De ki; Harcadığınız şey, ana babanız, yakınlar, yetimler, fakirler ve yolcular için olmalıdır. Şüphesiz El İlah yapacağınız her hayrı bilir.

216. Hoşa gitmediği halde savaş size farz kılındı. Sizin için hayırlı olan bir şeyi sevmemeniz, sizin için hayırsız olan bir şeyi de sevmeniz mümkündür. El İlah bilir, siz bilmezsiniz.

217. Sana haram ayda savaşmayı soruyorlar. De ki; O ayda savaşmak büyük günahdır. Ama El İlah yolundan çevirmek, El İlah'ı inkar etmek, Kabe ziyaretine mani olmak ve insanları yurdundan çıkarmak daha büyük günahdır. Fitne de adam öldürmekten daha büyük günahdır. Onlar eğer güçleri yeterse, sizi dininizden döndürünceye kadar savaşa devam ederler. Kim dininden döner ve kafir olarak

ölürse, yaptıkları işler dünyada da ahirette de boşa gider. Onlar cehennemlikler ve orada devamlı kalırlar.

218. İnanan ve yerinden yurdundan olmak pahasına El İlah yolunda direnenler var ya, işte bunlar El İlah'ın rahmetini umabilirler. El İlah, acıyan ve bağışlayandır.

219. Sana içki ve kumarı soruyorlar. De ki; İkisinin de hem bazı yararları, hem de bazı zararları vardır. Ancak her ikisinin de zararı yararından büyüktür. Yine sana, hayır yolunda ne kadar harcayacaklarını soruyorlar, de ki; İhtiyaç fazlasını. El İlah size ayetleri böyle açıklar ki,

220. Dünya ve ahireti gereği gibi düşünebilirsiniz. Sana yetimler hakkında soruyorlar. De ki; Onları koruyup yetiştirmek yüz üstü bırakmaktan hayırlıdır. Eğer yanınıza alırsanız, unutmayın ki onlar kardeşlerinizdir. El İlah işleri bozanı da, düzelteni de bilir. Eğer dileseydi, sizi de zahmet ve meşakkate sokardı. Çünkü El İlah güçlüdür, hakimdir.

221. İnanmadıkları sürece inançsız kadınlarla evlenmeyin. İnanan bir hizmetçi, beğendiğiniz inançsız bir kadından çok daha iyidir. İnanmadıkça, kızlarınızı da inançsız erkeklerle evlendirmeyin. Beğenseniz bile, inanmış bir köle inançsız bir adamdan kesinlikle daha iyidir. Onlar cehenneme çağırır, El İlah ise cennete ve mağfirete. El İlah, düşünüp anlasınlar diye ayetlerini işte böyle açıklar.

222. Sana kadınların ay halini sorarlar. De ki; O bir rahatsızlıktır. Bu nedenle iyileşmelerine kadar ay halinde olan kadınları rahatsız etmeyin. Temizlendikleri vakit, El İlah'ın size emrettiği yerden yaklaşın. Şunu iyi bilin ki, El İlah tövbe edenleri de, temizlenenleri de sever.

223. Kadınlarınız sizin tarlanız gibidir. Nasıl dilerseniz öyle varın. Kendiniz için hazırlık yapın, El İlah'tan korkun. Bilin ki hepimiz Ona kavuşacaksınız, müminleri müjdele!

224. El İlah adına gelişigüzel ettiğiniz yeminleriniz, iyilik etmenize ve hayra engel olmasın. El İlah işitir ve bilir.

225. El İlah sizi kasıtsız yeminlerinizden sorumlu tutmaz, lakin kasıtlı yeminlerinizden dolayı sorumlu tutar. El İlah gafurdur, halimdir.

226. Kadınlarına yaklaşmamaya yemin edenler dört ay beklerler. Eğer bu müddet içinde kadınlarına dönerlerse, şüphesiz El İlah çokça bağışlayan ve esirgeyendir.

227. Eğer dönmeyip boşamaya karar verirlerse ayrılırlar. Biliniz ki, El İlah işitir ve bilir.

228. Boşanmış kadınlar, evlenmeden üç ay hali beklerler. Eğer hamile iseler, bunu gizlemeleri helal olmaz. Kocalar barışmak isterlerse, boşadıkları kadınları geri almaya herkesten fazla hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerinde olduğu gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır. Ancak erkekler kadınlara göre bir derece üstünlüğe sahiptirler. El İlah azizdir, hakimdir.

229. Boşama iki defadır. Bundan sonrası ya iyilikle geçinmek, ya da güzellikle

ayrılmaktır. Kadınlara verdiğiniz şeyleri boşanırken geri almanız helal olmaz. Ancak kadının ayrılmak isteyip de, kocasının verdiklerini geri iade etmesi şartıyla kabulü ayırdır. Böyle bir halde kadının sadece aldıklarını değil, daha fazlasını bile vermesinde her iki taraf için de sakınca yoktur. Bunlar El İlah'ın sınırlarıdır, sakın onları aşmayın. Kim El İlah'ın sınırlarını aşarsa, işte onlar zalimlerdir.

230. Eğer bir erkek karısını üçüncü defa boşarsa, ondan sonra kadın bir başka erkekle evlenmedikçe onu alması helal olmaz. Eğer bu kişi de kadını boşar da, kadın ve eski kocası artık iyi geçinebileceklerine inanırlarsa yeniden evlenmelerinde beis yoktur. Bunlar El İlah'ın sınırlarıdır. El İlah bunları bilmek isteyenler için açıklar.

231. Kadınları boşadığınız ve onlar da üç aylık bekleme müddetlerini bitirdikleri vakit, ya evliliği devam ettirin yahut iyilikle ayrılın. Fakat kadına zulüm etmek için zorla nikah altında tutmayın. Kim bunu yaparsa muhakkak kendine kötülük etmiş olur. El İlah'ın ayetlerini hafife almayın. El İlah'ın size verdiği nimetleri, size öğüt vermek üzere indirdiği kitabı ve hikmeti hatırlayın. El İlah'tan korkun. Bilesiniz ki El İlah, her şeyi bilir.

232. Kadınları boşadığınız ve onlar da bekleme müddetlerini bitirdikleri vakit, aralarında anlaşmaları takdirde eski kocalarıyla evlenmelerine engel olmayın. İşte bununla El İlah'a ve ahiret gününe inanan kimselere öğüt verilmektedir. Bu öğüdü tutmanız kendiniz için en iyisi ve en temizidir. El İlah bilir, siz bilmezsiniz.

233. Emzirmeyi tamamlamak isteyen baba için, anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler. Onların örfe uygun olarak beslenmesi ve giyimi baba tarafına aittir. Bir insan ancak gücü yettiğinden sorumlu tutulur. Çocuğu sebebiyle hiçbir anne, hiçbir baba zarar görmemelidir. Bu kurallardan varisler de sorumludur. Eğer ana baba birbiriyle görüşerek ve karşılıklı anlaşarak çocuğu memeden kesmek isterlerse sakınca yoktur. Çocuklarınızı süt anneye emzirtmek istediğiniz takdirde, süt anneye hakkını eksiksiz teslim etmeniz şartıyla sakınca yoktur. El İlah'tan korkun. Bilin ki El İlah yapmakta olduklarınızı görür.

234. Ölenlerin geride kalan eşleri, dört ay on gün evlenmeden beklerler. Bu sürenin sonunda, kendileri için verdikleri meşru kararlarda size bir sorumluluk yoktur. El İlah yaptıklarınızı bilir.

235. Beklemekte olan kadınlarla evlenmeyi düşünmenizde veya bu düşüncenizi usulüne uygun bir şekilde açmanızda sakınca yoktur. El İlah bilir ki, siz onları gözleyip istersiniz. Lakin, meşru bir konuşma dışında, sakın gizlice buluşmayın. Farz olan bekleme müddeti dolmadan nikah kıymaya kalkışmayın. Bilin ki El İlah gönlünüzdekini bilir, El İlah'tan sakının. bilin ki El İlah gafurdur, halimdir.

236. Nikahtan sonra henüz dokunmadan veya belli bir mehir tayin etmeden kadını boşarsanız mehir zorunluluğu yoktur. Bu durumda kadına hediye kabilinden bir şeyler verin. Zengin olan kendine göre, fakir olan kendine göre. Münasip bir hediye vermek iyiler için bir borçtur.

237. Kendilerine mehir tayin ederek evlendiğiniz kadınları temas etmeden boşarsanız, tayin ettiğiniz mehrin yarısı onların hakkıdır. Ancak kadının veya velisinin vazgeçip bırakması hariç. Aslında mehiri kadına tümüyle bırakmanız

takvaya daha uygundur. Aranızda iyilik ve ihsanı unutmayın. Şüphesiz El İlah yaptıklarınızı eksiksiz görür.

238. El İlah'a yol aradığınız namaza, özellikle ikindi vakitlerine devam edin. El İlah'ın huzurunda büyük bir saygı ve bağlılık içinde durun.

(Haz. Muhammet'in zamanında kitap defter kalem yok, okul yok, öğretmen yok, radyo televizyon bilgisayar yok, elektrik yok, hâttâ geceleri kandil yakacak zeytinyağı bile yoktur. Tek bilgili öğretmen Peygamber, tek doğru kitap Kuran, tek okul toplu namaz kılınan mescittir. Hatırlayınız ki secde bütün dinlerde var olduğu halde Peygamber namazda sadece secde ile yetinmemiş, özellikle El İlah'ı aradığımız Fatiha suresinin okunmasını şart koşturmuştur. Kendisi namazlarda bizzat okuyarak bu bilgiyi ve inancı insanlara aktarmış, günün ve işlerin sona erip insanların boşaldığı ikindi vakitlerinde ise, namaz sonrası ayrıca uzun sohbetler düzenlemiştir. Hadisler bu ayetin işte bu sohbetlere davet olduğunu bildiriyor.)

239. Eğer herhangi bir tehlike varsa, yürürken veya binit üzerinde de kılabilirsiniz. Tehlike geçtiğinde, yine eskisi gibi kılarırsınız.

240. Öldükten sonra geride bırakacağı eşi olan erkek, gücü yetiyorsa eşinin bir yıllık geçimini ayırıp vasiyet etsin. Eğer kadın kendiliğinden çıkıp giderse, kendi verdiği kararlardan ötürü size bir sorumluluk yoktur. El İlah azizdir, hakimdir.

241. Boşanmış kadınların geçimi, evlenmedikleri sürece eski kocalarının üzerinde bir haktır. El İlah korkusu taşıyanlar için bu bir borçtur.

242. El İlah size ayetlerini işte böylece açıklar ki, düşünüp gerçeği anlayasınız.

243. Sayıları binlerce olduğu halde, ölüm korkusuyla yurtlarını terk edenleri görmedin mi? El İlah onlara; Ölü, demişti ve öldüler. Sonra onları diriltti. Şüphesiz El İlah insanlara karşı lütufkardır, lakin insanların çoğu şükretmez.

244. El İlah yolunda savaşın ve bilin ki, El İlah her şeyi işitir ve bilir.

245. Verdiğini kat kat fazlasıyla geri almak üzere El İlah'a borç verecek olan yok mu? Darlık veren de, bolluk veren de El İlah'tır. Sadece Ona döndürüleceksiniz.

246. İsrail halkının Musa'dan sonraki durumunu bilmiyor musun? Peygamberlerine; Bize bir komutan göster ki El İlah yolunda savaşalım, demişlerdi. O; Ya zamanı gelince savaşmazsanız, dedi. Onlar; Yurdumuzdan kovulduk, akrabalarımızdan koparıldık, nasıl savaşmayız dediler. Ancak savaş başlayınca, pek azı hariç geri dönüp kaçtılar. El İlah zalimleri iyi bilir.

247. Peygamberleri onlara; El İlah, size hükümdar olarak Tâlût'u gönderdi dedi. Bunun üzerine; İçimizde varlıklı ve soylu şu kadar adam varken bir çoban bize nasıl hükümdar olur, dediler. O dedi ki; El İlah onu seçti, ilimde ve bedende ona üstünlük verdi. El İlah mülkünü dilediğine verir. El İlah her şeyi kuşatan ve her şeyi bilendir.

248. Yine onlara şöyle dedi; Onun komutanlığının ispatı, size Musa'nın ilmini

getirmesidir. O ilimde Musa ve Harun'undan miras kalan bir huzur vardır. Eğer anlayabilirseniz, bu onun için bir ispattır, dedi.

249. Tâlût askerlerle beraber çıkarken; Bilin ki El İlah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Eliyle ve sadece bir avuç hariç, kim ondan içerse benden değildir. Kim ondan içmezse bendendir, dedi. Ne yazık ki, içlerinden pek azı müstesna hepsi ırmaktan içtiler. Sonra ırmağı geçince; Bugün Câlût'a ve askerlerine karşı koyacak hiç hâlimiz yok, dediler. Ancak inananlar; Nice sayıca az kuvvet, kendilerinden sayıca üstün kuvveti yenmiştir. El İlah inanıp sabredenlerle beraberdir, dediler.

(Tâlût ilim sahibi kimse, ırmak dünya hayatıdır. İrmaktan içmek, dünyaya meyletmektir. Eliyle bir avuç içmek, emeğiyle kazanıp kanaat etmektir. Dünyaya meyledip bağlananlar ölümden korkmakta ve hak uğruna savaşmamaktadır.)

250. Câlût ve askerleriyle savaşa tutuştuklarında; Rabbimiz! Şimdi bize sabır ve metanet ver, kafirlere karşı bize yardım et, dediler.

251. Ve sonunda El İlah'ın izniyle onları yendiler ve Davud Câlût'u öldürdü. El İlah ona hükümdarlık ve hikmet verdi, dilediği ilimlerden öğretti. Eğer El İlah birilerini birileriyle savmasaydı, elbette yeryüzü altüst olurdu. Lakin El İlah, bütün insanlığa karşı lütuf ve kerem sahibidir.

252. İşte bunlar El İlah'ın ayetleridir ve biz sana onları gerçek olarak anlatıyoruz. Şüphesiz sen, El İlah tarafından gönderilmiş peygamberlerdensin.

253. Biz o peygamberleri birbirinden farklı kıldık. El İlah onlardan bazısı ile konuşmuş, bazısını başka özellikler ile yükseltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya da açık ayetler vermiş ve onu Cebrail ile güçlendirmiştik. El İlah dileseydi, insanlar peygamberlerin getirdiği o açık bilgiden sonra birbirlerine düşmezlerdi. Fakat ihtilafa düştüler de kimi iman etti, kimi de inkar etti. El İlah dileseydi düşmezlerdi, ama ne çare El İlah dilediğini yapandır.

254. Ey inananlar! Para pul geçmeyen, hatır gönül dinlenmeyen ve kimselerin yardım edemediği o gün gelmeden önce, size verdiklerimizden hayır yolunda harcayın. Gerçekleri inkar eden elbette zalimdir.

255. El İlah vardır, başkaca ilah yoktur. O sonsuz ve sürekli hareket halindedir. Ne uyku gelir, ne uyuklama. Göklerde ve yerde olanların hepsi Onundur. Onun izni olmadan kim yardım edebilir? İyi veya kötü, kullarının yaptığı her şeyi bilir. İnsanlar Onun ilminden, bildirdiği kadarından fazlasını bilemezler. Onun ilim kürsüsü gökleri ve yeri içine almıştır, onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez. O, eşsiz bir yüceliktir.

256. Dinde zorlama yoktur. Artık doğruyla yanlış birbirinden ayrılmıştır. Şu halde kim yanlışını terk edip El İlah'a inanırsa, sağlam bir kulpa yapışmış demektir. El İlah işitir ve bilir.

257. El İlah inananların dostudur, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlere gelince, onların dostu da benliktir ve onları aydınlıktan alıp karanlığa götürür. İşte bunlar cehennemliklerdir ve orada devamlı kalırlar.

258. El İlah kendisine güç verdiği için şımaran ve Yaratıcı hakkında İbrahim'le tartışmaya giren kimseyi hatırlamıyor musun? İbrahim; Rabbim hayat veren ve öldürendir demişti de O; Ben de hayat verir ve öldürürüm, demişti. Sonra İbrahim; El İlah güneşi doğudan doğduruyor. Haydi sen onu batıdan doğdur, dedi. Bunun üzerine kafir çaresiz kala kaldı. El İlah zalimleri aydınlığa çıkarmaz.

(İhtimaldir ki, güneşin bir gün batıdan doğacağını herkes gibi Nemrut da bilirdi. Anlaşılan o ki, galiba nasıl doğacağını bilmiyormuş. Bilseydi İbrahim'e şöyle derdi; Evet! Onu batıdan doğduracağım, ama bunu görmeye senin ömrün yeter mi? Hoş, bunu bilseydi zaten İslam olmuş olmaz mıydı! Güneşin batıdan doğuşu hakkında bilgi almak için, www.muritkefer.com / Kıyamet alametleri, isimli bölüme bakabilirsiniz.)

259. Yine hatırlar mısın o kimseyi ki, harabe olmuş bir kasabanın mezarlığından geçerken; El İlah bunları tekrar nasıl diriltebilir, deyip şüphe etmişti. Bunun üzerine El İlah onu yüz sene ölü bıraktı. Yüz yaşındayken diriltip sordu; Ne kadar yaşadın? O; Bir gün, belki daha da az, dedi. El İlah ona; Hayır, yüz sene yaşadın. Dön de kendine bir bak, her gün taze taze yiyip içtiklerin seni nasıl yaşatıp ihtiyarlattı. Dön de eşeğine de bir bak, o da senin gibi yiyip içerek ihtiyarlamadı mı? Bu açıdan bakınca ne farkınız var! Biz bunu insanlara ibret olsun diye böyle yaptık. Dirildin ve şimdi tekrar düşün, ölenlerin yeniden nasıl dirileceğini artık sen de biliyorsun, dedi. Durum anlaşılınca O; Şimdi kesin olarak biliyorum ki, El İlah her şeye gücü yetendir, dedi.

260. Hani İbrahim de bir zamanlar; Rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster, demişti. Rabbi ona; Yoksa inanmıyor musun, dedi. İbrahim; Hayır inanıyorum, sadece emin olmak için istedim, dedi. Bunun üzerine El İlah; Öyleyse dört kuş yakala ve onları kendine alıştır. Sonra her birini başka bir dağ başında salıver de, geri dönüp bekle. Görürsün ki, uçarak sana gelirler. Bil ki El İlah güçlüdür, hakimdir, buyurdu.

(Bu benzetmede söz edilen dört kuş, Kabe'nin dört köşesiyle sembolize edilen beden, nefis, akıl ve ruhtur, yani insandır.)

261. El İlah yolunda harcayanların misali, yedi başak veren bir tohum gibidir ki, her başakta yüz tane vardır. El İlah dilediğine kat kat fazla verir. El İlah'ın ihsanı geniştir, O her şeyi bilir.

262. El İlah yolunda harcayıp da arkasından başa kakmayan, fakirlerin gönlünü kırmayan kimseler var ya, onların El İlah katında özel mükafatları vardır. Onlar için korku yoktur, üzüntü de çekmeyecekler.

263. Güzel söz ve hoş görü, arkasından incitme gelen sadakadan daha iyidir. El İlah yarattığına muhtaç değildir, acelesi de yoktur.

264. Ey inananlar! El İlah'a ve ahiret gününe inanmadığı halde gösteriş için harcayan kimseler gibi, başa kakmak ve incitmek suretiyle yaptığınız hayırları boşa çıkarmayın. Böyle kimsenin hayrı, düz kaya üzerinde bir avuç toprağa benzer ki, sağanak bir yağmurda akar gider. Bunlar yaptıklarından bir şey kazanamazlar. El

İlah kötöleri doğru yola iletmez.

265. El İlah'ın rızasını kazanmak ve inançlarını pekiştirmek için hayra sarf edenlerin misali de, bir yamaca yaslanmış güzel bir bahçeye benzer ki, üzerine bol yağmur yağmış da iki kat ürün vermiştir. Yağmur bol yağmasa da çilese bile, o bahçe yine ürün verir. El İlah, yaptıklarınızı görmektedir.

266. Hanginiz ister ki, içinden sular akan ve türlü meyve ağaçlarıyla dolu bir bahçesi olsun da çoluk çocuğu henüz yetişmemişken ihtiyarlık gelip çatsın, üstelik bahçeye de yıldırım isabet ederek yakıp kül etsin! İşte, düşünüp anlayasınız diye El İlah size ayetlerini böyle açıklar.

267. Ey inananlar! Kazandıklarınızın iyilerinden ve temizlerinden hayra harcayın. Size verildiğinde tiksiniş almak istemediğiniz şeyleri hediye diye vermeye kalkmayın. Bilin ki, El İlah sizden gelecek hiçbir şeye muhtaç olmayandır.

268. Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve cimriliği telkin eder. El İlah ise af ve lütuf vaat eder. El İlah her şeyi kuşatan ve her şeyi bilendir.

269. El İlah hikmeti dilediğine verir. Ve kime hikmet verilirse, ona pek çok hayır verilmiş demektir. Ancak akıl sahipleri düşünüp ibret alır.

270. Yaptığınız veya niyetlendiğiniz her hayrı El İlah muhakkak bilir. Zalimlerin yardımcısı yoktur.

271. Eğer sadakaları açıktan vermek isterseniz, verin. Ama onu gizlice verirsiniz, bu sizin için daha hayırlıdır. El İlah da bununla sizin günahlarınızı örter. El İlah yaptıklarınızı bilir.

272. Ey Elçi! Onları doğru yola iletmeye senin gücün yetmez. Lakin El İlah dilediğini doğru yola iletir. Hayır olarak harcadıklarınız kendi iyiliğiniz içindir. Yapacağınız hayırları ancak El İlah'ın rızasını kazanmak için yapın. Hayır olarak ne yaparsanız, karşılığı eksiksiz olarak verilir ve asla haksızlık edilmez.

273. Hayırlarınız öncelikle El İlah yolunda olup da işe güce sarılamayan fakirler için olsun. Bilmeyenler, tok gözlü olduklarından dolayı onları zengin zanneder. Sen onları hallerinden tanırsın, çünkü onlar yüzsüzlük ederek istemezler. Yaptığınız her hayrı muhakkak El İlah bilir.

274. Gece veya gündüz, gizli veya açık, hayra sarf edenler var ya, onların mükafatları El İlah katındadır. Onlara korku yoktur ve üzüntü de çekmezler.

275. Faiz yiyenler gelecek olan dirilişte cin çarpmışa dönerler. Bu onların; Faiz de bir alış veriştir, demeleri yüzündendir. Halbuki El İlah alım satımı helal, faizi haram kılmıştır. Bundan sonra kim bir öğüt alır da faizden vazgeçerse, geçmişteki işleri El İlah'a kalmıştır. Kim faizde ısrar ederse, işte onlar cehennemliktir ve orada devamlı kalırlar.

276. El İlah faizi tüketir, sadakaları ise bereketlendirir. El İlah küfürde ve günahta ısrar eden hiç kimseyi sevmez.

277. İnanıp iyi işler yapan, El İlah'ı arayan ve malından verenler var ya, onların mükafatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur, üzüntü de çekmezler.

278. Ey iman edenler, El İlah'tan korkun. Eğer gerçekten inanıyorsanız, faiz alacaklarınızı hemen silin.

279. Şayet bunu yapmazsanız, El İlah ve Resulü tarafından açılan savaştan haberiniz olsun. Eğer faizden vazgeçerseniz, sermayeniz sizindir. Böylece ne haksızlık etmiş ne de haksızlığa uğramış olursunuz.

(El İlah ve resulü tarafından açılan savaş, insanlığın kıyamete doğru her şeyin bollaşacağı ve muhtaç hiç kimsenin kalmayacağı bir vakte yaklaştığına işarettir, kıyamet alametlerindedir.)

280. Eğer borçlu darlık içinde ise, eli genişleyinceye kadar ona mühlet vermek gerekir. Eğer bilerseniz, bu alacağınızı sadaka saymak sizin için daha da hayırlıdır.

281. El İlah'a döndürüleceğiniz, sonra da herkese hak ettiğinin eksiksiz verileceği ve kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı o günden sakının.

282. Ey inananlar! Birine belli bir vade için borç verdiğinizde onu yazın. Bir katip onu dosdoğru yazsın, El İlah'ın emrettiği gibi dosdoğru yazmaktan çekinmesin. Bunu borçlu olan kimse de yazdırsın, Rabbinden korksun ve borcunu asla eksik yazdırmayın. Şayet borçlunun akli yetmez ve kendisi söyleyip yazdıramaz ise, velisi doğruca yazdırsın. Erkeklerinizden güvenilir iki de şahit bulundurun. Eğer iki erkek bulunamazsa, bir erkek ile iki kadın olsun. Şahitler çağırıldıkları vakit gelmezlik etmesin. Önemli veya önemsiz, vadesine kadar her şeyi yazmaktan sakın üşenmeyin. Böyle yapmanız El İlah katında daha adaletli, şahitlik için daha sağlam, şüpheyi düşmemeniz için daha uygundur. Ancak aranızda bitirdiğiniz peşin bir ticaret farklıdır. Bu durumda onu yazmamanızda bir sakınca yoktur. Alışveriş yaptığınızda şahit tutun ve ne yazanı, ne de şahitleri güç durumda bırakacak şeyler yapmayın. Eğer bunu yaparsanız, şüphe yok ki bu sizin yoldan çıkmanız demektir. El İlah'tan korkun. El İlah size gerekli olanı öğretiyor. El İlah her şeyi bilmektedir.

283. Yolculukta olur da yazacak kimse bulamazsanız, borca karşılık alınan bir rehin de yeterlidir. Birbirinize bir emanet bırakırsanız, emanet bırakılan kimse El İlah'tan korksun da emaneti sahibine versin. Şahitliğe çağırıldığınızda bildiklerinizi gizlemeyin. Kim onu gizlerse, bilsin ki onun kalbi günahkardır. El İlah yapmakta olduklarınızı bilir.

284. Göklerde ve yerde olanların hepsi El İlah'ındır. İçinizdekileri söyleseniz de gizleseniz de El İlah ondan dolayı sizi hesaba çekecektir. Sonra dilediğini affeder, dilediğine de azap eder. El İlah her şeye kadirdir.

285. Peygamber Rabbi tarafından indirilene inandı, müminler de! El İlah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandılar. El İlah'ın peygamberleri arasında ayırım yapmayız, duyduk ve itaat ettik. Ey Rabbimiz affına sığındık, dönüş sanadır dediler.

286. El İlah kulunu gücünün yetmediğinden sorumlu tutmaz. Herkesin yaptığı iyilik de kötülük de kendinedir. Rabbimiz! Unutur yada yanılırsak bizi bağışla, bize gücümüzün yetmediğini yükleme, bize acı. Sen bizim tek dayanağımızsın, bize yardım et.